

1. Kadılar fetva vermez, fetva makamı şeyhülislamdır. Türk İslam devletlerinde Kadılar nikah kıyar, tereke dağıtır, vakıfları denetler, fiyat belirler, merkezden gelen emirleri halka duyurur.

Cevap - E

2. İlk kervansaray örneklerini veren ribat adıyla inşa eden Karahanlılardır.

Cevap - A

3. İktâ sistemiyle doğrudan hazinenin gelirleri artmaz, iktâ gelirleri hazineye girmez. Sadece hazinenin giderleri azalır. Diğer gelişmelerin hepsi iktâ sisteminin yararları arasında gösterilebilir.

Cevap - E

4. Verilen üç sanat dalı da Selçuklular Dönemi'nde yaygın olarak kullanılmıştır. Hat, kakmacılık özellikle mimari eserlerde yaygın olarak kullanılmıştır.

Cevap - E

- 5.
- Divan-ı İstifa → Maliye
  - Divan-ı Niyabet → Vekâlet
  - Divan-ı Saltanat → Devlet işleri
  - Divan-ı Arz → Ordu
  - Divan-ı Mezalim → Hukuk
- konularından sorumludur.

Cevap - D

6. Gulam sistemi farklı milletlere ait çocukların devşirilip ordu ve bürokraside görevlendirilmesidir. Bu sistemin İslam inancı ile herhangi bir ilgisi yoktur. Diğer gelişmeler Türklerin İslam dünyasında önemini artırmıştır.

Cevap - D

7. Karahanlılar İslam inancını benimsemenin ardından medrese teşkilatını kurmuşlardır. Daha önceki Türk devletlerinde medrese bulunmamaktadır. Diğer bütün özellikler ortaktır.

Cevap - D

8. Büyük Selçukluların son dönemlerinde ortaya çıkan küçük devletçiklere atabeylik adı verilmektedir. Azerbaycan'da İldenizoğulları, Şam'da Börüler İran'da Salgurlular, Musul'da Zengiler Erbil'de Begteginioğulları faaliyet gösteren atabeyliklerdir.

Cevap - B

9. *Orhun Yazıtları* Türklerin İslam öncesi dönemi hakkında bilgiler içermektedir. Diğerleri İslam sonrası kaleme alınmışlardır.

Cevap - E

10. Memlukları diğer Türk devletlerinden ayıran en önemli yönleri, kut anlayışının uygulanmaması, belli bir vaseset yasaının olmaması sonucu her emirin sultan olma hakkının bulunmasıdır. Bu durumdan dolayı tahta geçen hükümdar sayısı diğer Türk devletlerine oranla daha fazladır.

Cevap - B

11. Tolunoğulları, İhşitler, Eyyubiler Mısır'da hüküm sürmüş, halkı Arap, yöneticileri Türk olan devletlerdir. Gaznelilerin kurulduğu Afganistan'da halkın çoğunluğunu Gurlular oluşturmaktadır. Karahanlıların kurulduğu bölgede Türk nüfusu yoğunluktadır. Bu devlet (840-1212) yılları arasında uzun bir ömür sürmüştür. Devletin kuruldukları bölgenin etnik yapısı devletin ömrünü etkileyen önemli unsurlardandır.

Cevap - E

12. İlk Türk-İslam devleti Karahanlılar olduğu için sanat ve mimarinin ilk örneklerini de vermişlerdir. Bu nedenle kendilerinden sonraki Türk-İslam devletlerine örnek olmuşlardır.

Cevap - C

13. Büyük Selçuklularda atabey denilen eğitimcilerle geniş yetkilerin tanınması ve toprakların fetheden komutana bırakılması feodal bir anlayışın doğmasına ortam hazırlamıştır. Bu iki durum devlet otoritesini zayıflatarak devletin yıkılmasında etkili olmuştur.

Cevap - D

14. Mısır'da Tolunoğulları, Eyyubiler, Memluklar, Osmanlılar; Afganistan'da ve Hindistan'da Gazneliler ve Babürülere ait eserler bulunmaktadır.

Cevap - E

15. Gazneli Mahmut ve Büyük Selçuklu hükümdarı Tuğrul Bey, Abbasi halifesini Şii Büveyhoğullarının siyasi baskıdan kurtarmışlardır. Osmanlı Devleti Abbasilerle çağdaş değildir.

Cevap - C

16. Büyük Selçuklular 1038-1157 yılları arasında hüküm sürmüşlerdir. Bizans, Karahanlılar, Gazneliler ve Harzemşahlarla çağdaşlardır. Osmanlılar 1299'da kurulmuşlardır.

Cevap - E

17. Karahanlılar 840-1212 yılları arasında Türkistan coğrafyasında yaşamışlardır. Diğer eşleştirmeler doğrudur.

Cevap - E

18. Karahanlılar Türkistan coğrafyasında kuruldukları için halkının büyük çoğunluğu Türklerden oluşmaktadır. Gazneliler Afganistan'da kuruldukları için kurucular Türk fakat yerli halk Afgan'dır. Bu durum Gazneli Devleti'nin kısa ömürlü olmasına neden olmuştur. Diğer durumların hepsi ortaktır.

Cevap - D

19. Çaka Beyliği İzmir ve çevresinde kurulmuştur. Rodos Adası'nı ele geçirek Peçeneklerle birlikte İstanbul'u kuşatmıştır. Bu beyliği Türkiye Selçuklu hükümdarı I. Kılıçarslan son vermiştir. Mengücekliler Erzincan, Danişmentliler Sivas, Tokat, Amasya, Kayseri dolaylarında, Artuklular Batman ve Hasankeyf civarında Saltuklular Erzurum ve çevresinde kurulmuşlardır.

Cevap - A

20. Kök Türk Devleti Dönemi'nde İslam dini yeni yeni ortaya çıkmıştır. Bu din bu zamanda Arap Yarımadası dışına çıkmamıştır. Karahanlılar ise Satuk Buğra Han'dan itibaren İslam inancını benimsemişlerdir. Diğer seçeneklerdeki durumlar ortaktır.

Cevap - E

21. Tıraz, hilat, menşur, asa, çetr halife tarafından gönderilen hâkimiyet sembolleridir. Hutbe bir gelenektir. Halife, hükümdara hutbe gönderemez. Hükümdar olan kişi hükümdarlık sınırları içerisinde kendi adına hutbe okutur.

Cevap - D

22. Büyük Selçuklu Devleti İran, Azerbaycan, Suriye ve Anadolu coğrafyasına egemen olmuşlardır. Çinlilerle bir mücadele içine girmemişlerdir. Diğer bilgiler doğrudur.

Cevap - E

23. X ve XI. yüzyılda Hindistan Bölgesi'ne 963-1157 yılları arasında Afganistan'da kurulan Gazneliler egemen olmuştur. Gazneli Mahmut Hindistan üzerine 17 sefer düzenleyerek İslam inancını bu bölgeye yaymıştır. Babür Devleti XVI. yüzyıldan sonra bölgeye egemen olmuştur.

Cevap - E

24. Serheng, merasim çavuşudur. Devlete karşı işlenen suçları hares emiri cezalandırırdı. Diğer eşleştirmeler doğrudur.

Cevap - E